

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

2014

Ilona Fojtíková

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

VYTVOŘTE MALOU KOLEKCI ODĚVŮ,
ve které bude základním prvkem motiv
(tisk, výšivka, dezén...)

Ilona Fojtíková

Plzeň 2014

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Oddělení Výtvarného umění

Studijní program Design
Studijní obor Design oděvu

Bakalářská práce

MALÁ KOLEKCE ODĚVŮ,
ve které bude základním prvkem motiv
(tisk, výšivka, dezén...)

Ilona Fojtíková

Vedoucí práce: Doc. akad. mal. Helena Krbcová
Oddělení výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2014

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2014

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala všem, kteří mi pomáhali při vzniku této práce, především Doc. akad. mal. Heleně Krbcové, za vedení při tvorbě bakalářské práce.

OBSAH

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	8
2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY	10
2.1 Inspirace.....	10
3. CÍL PRÁCE	13
4. PROCES PŘÍPRAVY	14
4.1 Příprava pletení.....	14
4.2 Příprava tisků.....	15
4.3 Příprava skleněného doplňku	16
5. PROCES TVORBY	19
6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	21
6.1 Pletáž	21
6.2 Tisk	21
6.3 Kabát.....	22
6.4 Doplněk	23
7. POPIS DÍLA.....	24
7.1 Kabát.....	24
7.2 Šaty	24
7.3 Svetr a kalhoty	25
7.4 Šaty	25
8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	27
9. SILNÉ STRÁNKY	28
10. SLABÉ STRÁNKY	29
11. SEZNAM POUŽITÝCH VZORŮ	30
11.1 Knižní a periodická literatura	30
11.2 Internetové zdroje	30
12. RESUMÉ.....	31
13. SEZNAM PŘÍLOH	32
14. PŘÍLOHY	34
1.1 Inspirace.....	34
1.2 Skicy	37
1.3 Návrhy	38
1.4 Návrhy potisků	41
1.5 Návrhy doplňků	43
1.6 Fotodokumentace	44
1.7 Pracovní proces, tvoření kalik	46

1.4 Technické nákresy	49
1.5 Fotografie modelů	53

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Mým cílem je zprostředkování celkového smyslového zážitku, a přání, aby tvořený mnou oděv byl příjemný jak na pohled, tak i na dotek. Aby se v něm žena cítila přirozeně a vypadala krásně. Ženskost je to, co mě v mé práci ovlivňuje. Mám ráda jemné linky a zajímavé členění, které podpoří proporce. Podstatný je pro mě celý proces tvorby, kde celému oděvu dávám duši. Od první myšlenky, inspirace, až po finální výrobek. Zároveň se vždy snažím uchopit oděv tak, aby byl nositelného charakteru. Přeji si, aby každý můj model jednou dál žil svým životem a při jeho tvorbě si představuji, jak a komu v budoucnosti bude sloužit.

Souhlasím s Marcem Jacobsem, který řekl: „*Je pro mě důležité, aby moje oděvy nebyly jenom na zkoušku na přehlídku.*“¹

Tuto nositelnost se pokaždé pokouším posunout dál, dát oděvu vždy speciální, zajímavý a netradiční prvek nebo detail, který ho bude odlišovat od konfekce a který nikde jinde nenajdeme. Hledání těchto prvků je pro mě hnacím motorem v mé práci. Uvědomuji si, jak snaha se vyvíjet mě posouvá vpřed s každým novým oděvem. Móda je pro mě nekonečnou studnicí poznání a inspirace a snažím se s ní stále držet krok jak sledováním módních trendů, tak způsobem zpracování oděvů či neustálým technologickým posunem ve zpracování materiálů.

Velice zajímavá byla i témata, na kterých jsem pracovala v průběhu mého tříletého studia. Například práce na téma „Černá-bílá forma“, mě naučila vnímat oděv jako celek. Soustředila jsem se na to, jak tvar a forma dokážou s modelem zapracovat. Inspirací pro mě byla vertikální žaluzie, kde jsem si mohla pohrát na

¹ JONES, T., RUSHTON, S.: Fashion Now 2, Kolín nad Rýnem: Taschen 2010, s. 350, ISBN-978-80-7391-252-9

oděvu s tím, co vytváří světlo a stín. I další témata jako „Transparence“ nebo „Resilience“ mě přivedly na nové myšlenky zpracování materiálů a formy oděvu. V závěrečné klauzuře, ve které jsme šili minikolekci o dvou modelech, jsem se učila pracovat jak s kůží, tak i s jemnými materiály, jako jsou šifón, hedvábí nebo organza, jenž jsou velice náročné na zpracování.

Studium v ateliéru Doc. akad. mal Heleny Krbcové mě posunulo ve vnímání oděvu a otevřelo mi možnosti práce s různými technikami. Práce s módou mě velice obohacuje, baví mě a dobíjí mne energií pro mou další tvorbu.

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Jako téma své bakalářské práce jsem si zvolila: Vytvořte malou kolekci oděvů, ve které bude základním prvkem motiv (tisk, výšivka, dezén...). Jedním z důvodů volby tohoto tématu byl pro mne v oděvu velice důležitý netradiční detail a motiv a variabilnost jejich zpracování. Dalším důvodem bylo i to, že jsem si v průběhu studia chtěla vyzkoušet práci s různými technikami, jako potisk na materiál, pletení, nebo práce se sklem. Hlavním smyslem této volby bylo i to, že mi toto téma otevřelo množství nových možností a poznatků.

2.1 Inspirace

Jako inspirační zdroj pro tuto práci jsem si zvolila Lotyšsko, je to země, ve které jsem se narodila a strávila svoje dětství. Múza, která mě obklopuje, jak v mé tvorbě, tak i životě. Naše celkové prožitky nás ovlivňují a na zpracování této bakalářské práce jsem se velice těšila, jelikož toto téma, které jsem si vybrala je pro mě velmi blízké. Jsou to moje myšlenky a zážitky z této krásné země. V průběhu své práce jsem se neustále vracela na místa, která jsou pro mě v Lotyšsku blízká, jako například na pobřeží Rižského zálivu a starých borovicových lesů, které protkávají celou zemi a zásobují jí jantarem. Ráda bych svojí práci představila Lotyšsko ze svého pohledu a vložila do oděvu svoje emoce a zkušenosti s touto zemí, proto můj inspirační vzor pro bakalářskou práci byl naprosto jasný.

Ráda bych nyní ve zkratce formálně představila Lotyšsko a také zároveň přiblížila i místa, která mě v mé tvorbě velmi ovlivnila.

„Lotyšsko (Latvija) polohou i rozlohou prostřední z baltských zemí, zabírá území o velikosti 64 589 km². Celý západ a severozápad země omývá Baltské moře s výrazným Rižským zálivem. Délka mořských břehů je 494 km a tvoří je v podstatě jedna dlouhá písečná pláž. Lesy zabírají 44% celkové plochy Lotyšska

je zde celkem 2 300 jezer a jezírek. “² Nejzřetelnější je tato kombinace vodních ploch a lesů, když pozorujete přírodu z okénka v letadle při přistávání na letišti v Rize. Je to neobvykle krásný pohled. „Hlavním městem Lotyšska je Riga, která leží při ústí řeky Daugavy do Rižského zálivu Baltského moře. Má více než 700 tisíc obyvatel a je největším městem Pobaltí. “³ Celé město je protkané parky s nádhernou zahradní architekturou a sochami. „Asi 25 kilometrů jízdy automobilem západně od Rigy se nachází Jurmala. Je to lázeňské město u moře, kde jsem často pobývala a které mě velice ovlivnilo. Je to největší přímořské letovisko v Pobaltí a proslulo díky příznivému klimatu, moři, léčivému bahnu a minerální vodě. Atmosféru dotváří ojedinělá architektura dřevěných vil z 19. a začátku 20. století i honosnější stavby ztrácející se uprostřed borových lesů. Název města znamená v lotyštině „Mořské pobřeží“.⁴

Všude je krásná nedotčená příroda s borovicovými lesy, které vstupují přímo na pobřeží bičované Baltským mořem, které v zimě zamrzá. Součástí Jurmaly je samozřejmě i promenáda, kde najdeme trhy se sezónními potravinami a stánky s jantarem. „Jantar je už odedávna považován za drahokam charakteristický pro východní pobřeží Baltského moře. Sami Lotyši nazývají někdy Baltské moře dokonce Jantarové moře (Dzintarjūra) a tak potvrzují symbolický význam jantaru v dějinách národa a území. Na rozdíl od jiných drahokamů a polodrahokamů vzniklých v důsledku neorganických chemických procesů, vznikl baltský jantar (sukcinit) z organických látek - ze ztuhlé smoly jehličnanů. Proto přejímá jantar tělesné teplo a je snadno zpracovatelný. V dávných dobách bylo lotyšské území široce známo jako místo těžby jantaru. “⁵

Právě atmosféra, která na mě vždy dolehne při příjezdu na pobřeží Jurmaly u

² DRAŽAN, J., POLÁKOVÁ, A.: Litva, Lotyšsko, Estonsko průvodce na cesty, Praha: freytag & berndt 2008, s. 135-136, ISBN- 978-80-7316-247-4

³ DRAŽAN, J., POLÁKOVÁ, A.: Litva, Lotyšsko, Estonsko průvodce na cesty, Praha: freytag & berndt 2008, s. 139, ISBN- 978-80-7316-247-4

⁴ DRAŽAN, J., POLÁKOVÁ, A.: Litva, Lotyšsko, Estonsko průvodce na cesty, Praha: freytag & berndt 2008, s. 162, ISBN- 978-80-7316-247-4

⁵ Dostupné z: <http://www.mfa.gov.lv/cz/> [online 03-11-2013]

Baltského moře, byla hlavní inspirací při tvorbě bakalářské kolekce. Bylo to pro mě místo, kde jsem velice ráda trávila svůj čas procházkami a potulováním se po pláži mezi dunami objevovala oblázky jantarů a na lázeňské promenádě okukovala obchůdky s jantarovými šperky a navštěvovala jsem trhy s místním ovocem a zeleninou. Je to místo, kam se vracím i teď, kdykoli zavítám do Lotyšska. Tento motiv čistoty přírody, Baltského moře, jemnosti a křehkosti mých dojmů jsem se snažila zakomponovat do své kolekce a vyjádřit jej jak u potisků na materiálech, střízích a linkách, tak i v oděvu z pleteniny a výšivky z jantarů. Zároveň jsem snažila zvolit i vhodnou materiálovou skladbu, kterou bych do této oblasti chtěla přenést. Tuto inspiraci jsem použila i při tvorbě mého doplňku ke kolekci a to kabelky ze skla.

3.CÍL PRÁCE

Cílem mé práce bylo vytvořit nositelnou, moderní a elegantní kolekci, která bude inspirovaná lotyšským motivem. Motivem, který bude hlavní propojovací myšlenkou. Mojí vizí bylo, vytvořit modely, které by se vyjímaly jak v Jurmale na promenádě u Baltského moře, tak i kdekoli v Evropě. Snažila jsem se oděv ozvláštnit pomocí moderních postupů potiskování látky technologií sublimačního tisku a zároveň pracovat s materiály, které se hodí do lotyšského podnebí. Přála jsem si, aby součástí kolekce byl i model, který zaujme svou elegantností a vzdušností a bude ladit s doplňkem, v podobě skleněné kabelky, která byla naplánovaná už od počátku mé práce. Dlouho jsem přemýšlela o tom, jak by měly modely vypadat, aby byly dostatečným odrazem mé inspirace. Snažila jsem se, aby z této kolekce vyzařovaly moje zkušenosti a prožitky z Lotyšska, které by se mohly uplatnit i kdekoli jinde, a proto jsem se přiklonila k variantě celkového zpracování tohoto tématu.

4.PROCES PŘÍPRAVY

Důležitou součástí v procesu přípravy pro mě byla rešerše prvků z Lotyšska. Jelikož toho o Lotyšsku vím opravdu hodně a měla jsem možnost čerpat nejen z historie a kultury země, ale především ze svých vnitřních prožitků. Celý proces se tím pro mne velmi zjednodušil a mohla jsem se soustředit především na prozkoumání technik, které jsem si ke své práci vybrala.

V průběhu přípravy jsem si vytvořila moodboard, ve kterém jsem si zpracovávala svoje prvotní myšlenky z vlastních fotek a věcí, hledala jsem si prvky, které jsem rozpracovávala a zvolila si motiv, který byl stěžejní v propojení celé kolekce. Motivem myslím prvek, který se bude opakovat a tím náležitě celou kolekci vizuálně propojí. Vytvořila jsem si návrhy, kde jsem začala ztvárňovat varianty oděvů, ve kterých jsem se snažila zpracovat ucelený soubor jednotlivých modelů. Mojí vizí bylo vytvořit kabát, který nesmí v lotyšském podnebí chybět, dále kolekci šatů s potiskem, kalhoty a pletený svetr, jelikož úplet je velice důležitým prvkem lotyšské kultury. Musela jsem se zároveň rozhodnout v jaké barevné škále svou kolekci budu zpracovávat a rozhodla jsem se pro neutrální šedivé a přírodní tóny, jelikož moje inspirace vychází z lotyšské přírody a tam žádné ostré barevné tóny nenajdeme. Začala jsem tvořit kolekci ze cvičných materiálů 1:1, abych mohla co nejlépe rozpracovat linie oděvu, rozvíjet stříhy a modelovat si oděv v reálné velikosti. Tento proces je pro mě stěžejní i z důvodu modelace oděvu přímo na postavu.

4.1 Příprava pletení

Musela jsem si vyzkoušet i vzorníky pletáží, ze kterých jsem dále vycházela. Provedla jsem si rešerši ohledně práce s úpletem a přiblížila si techniku a druhy pletení. Vybrala jsem vhodnou sílu pletací příze vzhledem k tomu, že jsem do pleteniny chtěla zakomponovat jantar a k tomu zvolila i vhodný typ jehlic. Zároveň jsem si vyhledala i základní typy ok. *„Máme dva typy ok. Oko hladce a jeho protiklad, oko obrace, s nimiž jdou uplést všechny vzory. Hladké oko*

vytváří převrácené „V“ směrem k nám a hrbolek na opačné straně. Oko obrace vytváří hrbolek směrem k nám a převrácené „V“ na opačné straně.“⁶

Tuto techniku jsem si vyzkoušela a v první řadě se rozhodla pro způsob obrace na lícové straně, z důvodu lepší plastičnosti copánkového vzoru, který jsem také plánovala uplést.

4.2 Příprava tisků

V rámci mé kolekce jsem se věnovala i tiskům na materiál. Snažila jsem se vytvořit zajímavý potisk, který bude zároveň perfektně technologicky zpracovaný. Prvotní myšlenka, kterou jsem se zabývala, byla, zda aplikovat tisk po celé ploše látky nebo zda vytvořit konkrétní motiv, který se bude samostatně vyjímat na oděvu.

Hodně jsem přemýšlela, kam potisk umístím, jelikož jsem si chtěla s motivem vyhrát i co se týče stříhové stránky. V mé inspiraci jsem se znovu v myšlenkách vrátila do Jurmaly na pobřeží Rižského zálivu u Baltského moře, kdy v zimě byl celý tento záliv zamrzlý a byla to pro mě neskutečná podívaná. Všude se třpytily krystaly zamrzlého ledu a to mě přivedlo na myšlenku dál rozpracovat tento motiv, který se prolíná skrze celou mojí kolekci. Důležitá pro mě byla rešerše, co je vlastně krystal a jak vzniká. Zjistila jsem, že *„těleso krystalu je tvořeno opakováním základní strukturní jednotky v trojrozměrném prostoru. Jeho povrch je tvořen plochami, hranami a rohy. Úhlové vztahy, jeho velikost a tvar ploch tvoří morfologii krystalu. Morfologie krystalu, která závisí na vnějších podmínkách při krystalizaci, tj. na teplotě, tlaku, složení roztoku, směru proudění roztoku a velikosti krystalizačního prostoru.“*⁷ *„Máme i několik typů krystalů podle vazeb mezi částicemi: iontové krystaly, kovalentní krystaly (diamant, křemík, germanium, atomy jsou vázány sdílenými elektronovými páry ⇒ všechny atomy vytvářejí jednu obrovskou makromolekulu (makrokrystal),*

⁶ TAYLOROVÁ,R.: Pletení 200 otázek a odpovědí, Praha: Metafora, 2011, s. 44, ISBN- 978-80-7359-308-7

⁷ Dostupné z: <http://geologie.vsb.cz/mineralogie/texty/> [online 13-04-2014]

vazby jsou pevné a většinou stejně silné ⇒ tvrdé látky (diamant nejtvrdší nerost vůbec), nevodivé nebo polovodiče, nerozpustné v běžných rozpouštědlech), kovové krystaly, krystaly s vodíkovou vazbou, molekulové krystaly.“⁸

Takže krystal jako tvar sám o sobě, je geometrický a čistý a to jsem chtěla zachovat i ve svém potisku. Zároveň jsem si nastudovala také molekulové vazby ledu a jejich tvorbu. Zaujalo mě i naznačené číslování jednotlivých stěn krystalů. Toto zvláštní číslování se používá z toho důvodu, aby bylo zřejmé, které strany k sobě přiléhají. Do mého potisku jsem to taktéž chtěla reflektovat. Začala jsem pracovat na návrzích potisků, ve kterých jsem převedla prvky krystalů do soustavy kolem průkrčníku a zároveň jsem chtěla docílit i určité zdobnosti, jelikož krystal sám o sobě se velmi často používá i jako ozdobný prvek. Dále jsem chtěla zachovat molekulovou vazbu mezi krystaly, a proto na sebe v potisku pravidelně navazují v opakujícím se vzoru.

Vytvořila jsem si několik vzorníků, ve kterých jsem si hrála s barevností a skladebními variantami krystalů. Přála jsem si do vzoru dostat i lehčí dynamiku, a proto jsem některé krystaly rozdvojila. Důležitá pro mě byla i velikost linky a tak jsem se jí snažila prostřídat.

4.3 Příprava skleněného doplňku

S krystalickým motivem souvisí i tvorba mého doplňku, u kterého byl proces přípravy velmi důležitý. Rozhodla jsem se, že si k jednomu z modelů vyzkouším výrobu kabelky, skleněného psaníčka. Motiv krystalu mě zaujal natolik, že jsem chtěla zrealizovat geometricky čistý doplněk. Co lépe zreflektuje čistotu, které jsem se snažila docílit lépe, než-li sklo. Vytvořila jsem si opět rešerši pro mě nejdůležitějších bodů a myšlenek týkajících se jak skla, tak i skleněných

⁸ Dostupné z: <http://www.ucebnice.krynicky.cz> [online 03-11-2013]

doplňků. Celkově mě myšlenka vytvořit něco tak originálního jako je skleněná kabelka zaujala natolik, že jsem se jí jala realizovat v návrhové tvorbě.

Vytvořila jsem si několik návrhů, z nichž ten finální jsem vytvořila i v grafickém programu Archi-Cad, aby vše bylo perfektně čisté, přesné a především v té konkrétní podobě realizovatelné. Oslovila jsem tedy sklářskou firmu Moser a.s., se kterou jsem se domluvila na zrealizování tohoto návrhu a započala naše společná cesta k uskutečnění této myšlenky a dokončení díla. Velice mě potěšilo, že se psaníčko dalo zrealizovat, jelikož jsem během spolupráce s tak významnou sklářskou firmou nasbírala mnoho velice důležitých a obohacujících zkušeností, které doufám využiji i v budoucnu, včetně nabízených stáží.

„Manufakturu Moser založil v roce 1857 v Karlových Varech vynikající rytec a obchodník Ludwig Moser. V krátké době po otevření sklárny se stal císařským dvorním dodavatelem. Luxusní křišťál Moser je pro svou výjimečnost a krásu používán již více než sto padesát let ve významných domech a palácích panovníků, státníků a vlád. Moser je rovněž vyhledáván osobnostmi, které určují trend luxusního životního stylu. Věhlas sklárny Moser je od samého počátku založen na rukodělném umění mistrů sklářů, brusičů, malířů a rytců. Každé vytvořené dílo je jedinečné a vyžaduje precizní zvládnutí celého procesu ruční výroby krok za krokem.“⁹

Proces přípravy pro tuto skleněnou kabelku sestával v tom, že jsem si napřed musela nechat vyrobit kovovou konstrukci, na kterou se dále lepily speciální technikou skleněné boky. Odzkoušela jsem si stříh na monturu, upravila si rozměry a jala se shánět kováře, který mi tuto práci bude schopen zrealizovat. Po měsících intenzivního shánění a vyhledávání jsem zjistila, že základ pro skleněnou kabelku je schopen vyrobit pouze pasíř, který pracuje s materiály vhodnými ke zrealizování montury a má na to dostatečně vybavenou dílnu.

⁹ Dostupné z: <http://www.moser-glass.com> [online 19-11-2013]

Nakonec byla montura pro skleněnou kabelku vyrobená z mosazného hranolu 10 x 10 mm, sletovaného stříbrnou pájkou. Panty jsou železné a ve finále se celý prvek musel galvanicky poniklovat, aby získala krásnou stříbrnou lesklou fasádu. Celá montura je vyrobena ručně přesně podle návrhu, včetně zapínání a šroubků v otevírání.

5. PROCES TVORBY

Můj proces tvorby započal především tím, že jsem si začala rozpracovávat návrhy a kalika ke kabátu, který je velmi náročný na zpracování. Hledala jsem linky a pracovala s úpravou přímo na postavu. Stěžejní byl pro mě celkový tvar kabátu, kde jsem naddimenzovala přední díl, který jsem nechala bez zapínání. Zůstal pouze na zavazování, aby materiál stále dobře splýval. Na radu paní Doc. akad. mal. Heleny Krbcové jsem odzkoušela několik typů rukávů a vzhledem ke spadavému přednímu dílu se jako nejlepší varianta nakonec ukázal rukáv raglánového střihu. Původně jsem na tento kabát chtěla udělat výšivku z jantaru, ale vzhledem ke geometričnosti a čistotě návrhu jsem zůstala u varianty bez výšivky.

Dále moje práce pokračovala v realizaci svetru, který je ručně pletený, takže mi zabral velmi mnoho času. Rozpracovala jsem si kalika z úpletu, aby byl model co nejvíce totožný s finální variantou a přišla na řadu zkouška vzorníku úpletů. Zvolila jsem žíhanou vlnu, ve které se prolíná veškerá barevnost ostatních modelů a zároveň tvoří zajímavé koloristické přechody. Významná pro mne byla myšlenka zakomponování jantaru do tohoto svetru, který je nejen důležitou součástí mé rešerše, ale i významným symbolem lotyšské kultury. Přišla mi i velice zajímavá kombinace pleteniny a jantaru, kombinace tradiční řemeslné techniky a přírodní pryskyřice, jež je oboje pro Lotyše velmi typické. Jantar jsem si nechala poslat přímo z Lotyšska a odzkoušela jsem několik velikostí a barevných variant, což bylo velice důležité z hlediska průřezu jantaru, jelikož jsem ho chtěla zakomponovat přímo během pletení a nedělat pouze prvoplánovou výšivku. Tento polodrahokam jsem se rozhodla вплést do dominantních rukávu, v nichž najdeme jak broušenou, tak i čistě přírodní variantu jantaru. Tato kombinace mi přišla zajímavá i z toho pohledu, že už jen málo lidí skutečně ví, jak tento jantar vypadá v surovém stavu.

Dále jsem pokračovala v rozvoji šatových modelů, u kterých bylo velmi důležité

si vyzkoušet tisky na materiál. Prvotní bylo rozpracování kalik, abych si mohla vyzkoušet a dodělat veškeré linky a odzkoušet si model přímo na postavu, jelikož při tvorbě tisku na konkrétní plochu oděvu je to nezbytné. Vytvořila jsem střih přímo v počítači, abych na něj dále mohla aplikovat tisky. Tyto šablony jsem předala do výroby, kde byly odzkoušeny na různých vzornících a různých druzích materiálů.

Ve finále jsem vybrala satén na šaty pod kabát pouze s geometrickým čistým potiskem, aby se tyto dva modely vzájemně prolínaly. Zároveň jsem se je snažila propojit i střihově, a proto jsem začala rozpracovávat variantu s otevřenými geometrickými zády, kde jsem znovu hledala inspiraci právě v krystalu. Průhlednou variantu materiálu se zabarveným barevným přechodem jsem zvolila k samostatným šatům, aby zároveň reflektovala i můj doplněk, jímž je zmíněná skleněná kabelka. U těchto šatů jsem si začala hrát i s vrstvením tak, aby navazovalo na koncepci mé práce v souvislosti s podnebím Lotyšska, kde kombinuji průhlednou organzu s potiskem, šifon se sklady na zádech a jako nejspodnější vrstvu jsem zvolila hedvábí v rámci přírodního materiálu, příjemného na běžné nošení.

6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

6.1 Pletáž

Technologie pletáže

Zadní díl svetru je složený ze dvou částí, která celkově čítá 55 ok, z toho se 20 ok přenechá na copánkový vzor. Lícová část se plete obrace a rubová strana hladce, aby vynikl plastický vzor. Část, která se nachází nad 35 oky se plete obrace, nad hladkou částí začíná copánkový vzor. Po 12 cm se začne plést i druhá část zadního dílu. Dále se obě části navléknou na jednu jehlici vel. 3.5 cm. Uplete se plastický copánkový vzor, dále se zadní díl opět rozdělí na dvě původní části, kde se začne vytvářet zadní hluboký výstřih. Celý výstřih je olemován copánkovým vzorem, kde je překřížení po 10-ti řadách. Na straně, kde není copánkový vzor se po 50 cm od začátku lemu ubírají oka na průramek.

Přední díl svetru- pružný lem je pletený na 110 ok, kde na rubové straně se plete hladce a na lícové obrace. Po 50 cm se začne vytvářet průramek a po 20 cm od průramku začneme vytvářet průkrčník, který je olemován plastickým copánkovým vzorem. U rukávu je důležité si napřed na vlnu navléknout jantar. Lem rukávu se plete hladce a obrace na 42 ok. Na rubové straně se začnou plést copánky a na lícovou stranu se ob jeden copánek doprostřed vplétá jantar. Od 8 řady se sníží počet copánků i jantarů a plete se na lícové straně obrace a na rubové hladce.

Všechny díly se důkladně ručně sešijí a začistí.

6.2 Tisk

Nejprve jsem si musela určit, jakou formu tisku chci na oděv použít. Musela jsem si zjistit, jaké druhy tiskařských technik na materiály jsou dostupné, důležité pro mě bylo především to, aby byl tisk velice kvalitní, abych docílila požadované barevnosti a jasné linky, rovněž i cena sehrála svou roli. Zjistila jsem, že máme několik druhů technologií pro potiskování textilií, jako například

*„digitální tisk, tisk přenosem, transferový tisk, filmový tisk, strojní válcový tisk a sublimační tisk.“*¹⁰ Rozhodla jsem se pro formu sublimačního tisku.

*„Sublimační tisk se řadí mezi transferové technologie a jeho podstata spočívá ve využití dvou fyzikálních jevů. První je schopnost speciálního inkoustu, který se nanáší na přenosový papír; okamžitě změnit skupenství z pevného na plynné. Druhý fyzikální jev je spojen s vlastností jistých polymerů, kdy díky zahřátí materiálu dojde k rozvolnění jejich struktury a k otevření mikropórů. Vše funguje tak, že se zvolený motiv při transferu v termolisu přenesse ze speciálního dvouvrstvého papíru na materiál tak, že se pigment rozptýlený v plynu dostane mikropóry do struktury materiálu a po ochlazení je fixován uvnitř hmoty.“*¹¹

Jediné specifikum, které jsem řešila bylo to, že materiál musí splňovat konkrétní požadavek a to ten, že musí být ze 100% polyesteru. Nakonec jsem veškeré příhodné materiály sehnala v podobě saténu, který používám na šaty pod kabát. Šaty jsou vypořádávány z důvodu jemnosti materiálu, otevřených zad a kapes na předním díle. Podšívka dodává vnitřku úhledný vzhled a zakrývá švy a hrubé okraje. U druhých šatů jsem zvolila organzu, v rámci docílení transparentnosti u vrstvení. Organzu jsem začistila prošitím okrajů, jelikož jsem chtěla docílit čistoty u linek. V náremenicích, průkrčníku a spodním díle nemám ostré okraje, které by musely být zapravené pomocí tepla. Stejnou techniku začištění jsem použila i u šifónové vrstvy.

6.3 Kabát

Kabát je zhotoven z vlněné tkaniny, která je pro lepší tvarování a zpracování na rubové straně zpevněna vlizelínem, celý plášť je začištěný podšívkou. Podšívka zároveň napomáhá snadnějšímu oblékání a u kabátu zvyšuje i ochranu před chladem. Pohrála jsem si i se řešením zapínání, kdy jsem do zadního švu bočního dílu vložila pásek, který v bočním dílu vystupuje. Práce s vlnou byla

¹⁰ <http://www.akmstudio.cz/> [online 13-03-2014]

¹¹ Dostupné z: <http://www.kapatex.cz/sluzby/sublimacni-tisk/> [online 14-03-2014]

ztížena tím, že materiál byl velmi nestabilní, nadržel tvar a vytahoval se, proto jsem linky u členění musela několikrát upravovat. Několikrát jsem upravovala linky jak u rukávů, tak i u členících švů.

6.4 Doplněk

Technologie zpracování skleněného doplňku

Návrh kabelky se převedl do křivek ve speciálním počítačovém programu, vyrobily se stříhy z kartónu přesně dle vykřivkovaných návrhů. Tyto stříhy se zpracovaly ve formárně, kde se vysoustružily formy z bukového dřeva, do kterých se dále foukalo sklo. Polotovar, který vznikl z foukaného skla, byl opracován broušením do hran a vyleštěn do vysokého lesku.

Motiv šperku je vyrobený z kouřového skla a musel být kuličsky broušen, aby plochy byly dokonale rovné. Šperk se lepil za studena lepidlem za použití UV lampy.

7. POPIS DÍLA

7.1 Kabát

Kabát je zhotovený ze šedivé vlněné tkaniny vzorované jemným černým proužkem.

Přední díl je tvarovaný pomocí členících švů, které vychází ze sedla dvojdílného raglánového rukávu. V těchto svislých švech jsou všité kapsy s 15 centimetrovými průhmaty. Přednice jsou od středu prodloužené a tvoří spadovou klopou. Klopa je začištěna podsádkou, která vede až k bočnímu švu. V průkrčníku je všitý stojací hranatý límec, končí v linii rukávového sedla.

Zadní díl kabátu je členěný pomocí středového a bočních švů. Členící švy vychází z linie zadního sedla. Do rubové strany zadního dílu pláště je všité poutko na zavěšení.

Rukávy mají hodinkovou délku a jsou stejně jako celý plášť začištěné podšívkou. V ramenech jsou všity vycpávky, z důvodu vytvarování siluety.

Všechny díly kabátu jsou celoplošně zpevněny jemným polepovacím vlizelínem. Délka kabátu je u zadního dílu zhruba do půlky kolen a směrem k přednímu dílu se prodlužuje. Do zadního bočního švu kabátu je všitý pásek na zavazování, který je zhotoven z kozinkové kůže a šedivé vlněné tkaniny. Do zadního dílu je všit ke švům a schovaný pod podšívkou, na předním díle vychází z bočních švů a je zakončený ve středu kabátu. Celý kabát je vypodšívkován světle šedivou saténovou podšívkou taktéž vytvarovanou dle stříhu kabátu se složeným záhybem na zadním díle.

7.2 Šaty

Šaty jsou princesového stříhu a jsou zhotoveny ze světlého saténu. Přední díl živůtku je pod prsy přestřižen do mírně zvednuté špičky. Princesový střih šatů se promítá i do členění živůtku. Středový díl živůtku je kolem oválného výstříhu zdobený s autorským potiskem geometrizujících krystalů. Boční část předního dílu živůtku je hladká. Spodní díl šatu je mírně rozšířeného stříhu s členěním, které navazuje na členící švy předního dílu živůtku. Do švů je všita švová kapsa, která je střižena do podsádky. Průkrčník je taktéž začištěný do podsádky.

Zadní díl šatů je přestřižený ve zvýšeném pase v návaznosti na členící linku předního dílu. Horní část zadního dílu je střižena do tvaru geometrického krystalu a tvoří tím otevřená záda. Tento díl je v otevření střižen do podsádky z důvodu čistého začištění. V horní části zadního dílu je zapínání na háček a očko.

Spodní díl - sukně je členěna dvěma horizontálními švy je tvoří siluetu ve tvaru A.

Šaty jsou vypořádávané saténovou podšívkou, která je taktéž vytvarovaná pomocí členících švů. Zapínání je v bočním švu na skryté zdrhovadlo.

7.3 Svetr a kalhoty

Třetí model se skládá ze svetru a kalhot. Svetr je volného střihu, použitým materiál je středně silná žíhaná příze, která tvoří přechodové pruhy. Na zadním díle je výrazný výstřih ve tvaru V, který je začištěn lemem s plastickým copánkovým vzorem.

Přední díl je hladký, ukončený kolem průkrčníku plastickým copánkovým vzorem.

Rukávy jsou zdobené stejným plastickým vzorem, do něž je vplétán jantar. Jantar je ve dvou variantách a to broušený i přírodní bez lesku.

Kalhoty jsou přiléhavého cigaretového střihu s podkrytovým zapínáním. Materiál kalhot byl volen s ohledem na funkčnost a střih, proto jsou ze světle krémové bavlny s 3% podílem elastanu pro větší pružnost.

Přední díl kalhot je hladký bez záhybů s včleněnými kapsami.

V horní části jsou kalhoty zakončeny ozdobně prošitým pasovým límcem s nákrýtovým zapínáním. Středový šev kalhot je zdobně dvojité prošit. Boční švy jsou rovněž ozdobně prošité. Švy kalhot jsou začištěny obnitkováním.

7.4 Šaty

Šaty jsou tvořeny ze tří vrstev, každá vrstva tvoří nedílnou součást celkového pojetí modelu a je symbiózou různých prvků.

Spodní vrstva je zhotovena z hedvábného saténu čokoládově hnědé barvy. Jedná se o pouzdrový rovný střih mírně projmutý v pase. Spodní strana švů je začištěna obnitkovacím stehem. V pravém boku je všito skryté zdrhovadlo. Průkrčník, průramky i spodní kraj jsou začištěné pomocí šikmého saténového proužku.

Druhá vrstva je tvořena ze šatů, které jsou ze šedivého šifonu. Celkový tvar předního dílu je rozšířený s přední délkou do půli stehem. Spodní linka je střižena do oblouku prodlužujícího se k bočním švům a zadnímu dílu. Zadní díl šatů je od středové linie tvořen osmi sklady, které mají hloubku po 2,5 cm. Záhyby jsou prošité do špiček, vzdálenost mezi jednotlivými špičkami je 3,5 cm.

Spodní linie zadního dílu šatů navazuje plynule na spodní linii předního dílu a je rovněž střižena do rozšířeného oblouku. Veškeré švy jsou začištěné lepicí fixační mřížkou.

Třetí, vrchní, vrstva je tvořena ze stříbrošedé organzy. Délka předního dílu končí mírně pod hrudní přímkou a spodní okraj je střižen do jemného oblouku. Kolem průkrčníku předního dílu je situován autorský geometrický potisk krystalů s přechodovou hnědou barevností. Zadní díl je rovného střihu a spodní linka navazuje plynule na spodní linii předního dílu. Šaty jsou ve švech začištěné fixační mřížkou a všechny vrstvy jsou spojeny v náramenících, kde je všito skryté zdrhovadlo.

8.PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Přínos své práce vidím ve vkusném podání lotyšských motivů, rozpracováním tohoto tématu do hloubky, jelikož je pro mě velmi blízkým. Snažila jsem se vytvořit propojenou nositelnou kolekci s použitím několika druhů zajímavých oděvních technik. Jako přínosnou vidím i práci s netradičními materiály jako je sklo nebo jantar.

9. SILNÉ STRÁNKY

Silné stránky ve své bakalářské práci spatřuji především v široké škále technik, které jsem použila při zpracování své kolekce. Ať už se jedná o klasický funkční vlněný kabát propracovaného střihu nebo ručně pletený svetr ozdobený jantarem, kde jsem od začátku mohla tvořit naprosto originální kousek typickými lotyšskými prvky. I technika tisků, kde jsem si pohrála se střihovým řešením a zpracováním potisků nebo tvorba skleněné kabelky, u které se jedná o naprostý originál a netradiční techniku ručního zpracování celého výrobku od samého počátku. Tyto druhy technik, které jsem si zvolila mě velice obohatily o nové zkušenosti zpracování.

10. SLABÉ STRÁNKY

Za slabou stránku mé kolekce považuji to, že jsem vzhledem k technologii sublimačního tisku musela u šatů pracovat se 100% polyesterem, tudíž jsem neměla tak široký výběr materiálů a měla jsem tím značně omezené možnosti. Další slabou stránku vidím v kabelce, neboť i přes mé nadšení, je kabelka ze skla příliš váhově těžká vzhledem k výrobnímu postupu, tedy ručně zpracované montury, která je z kovu. Z tohoto hlediska se tedy jedná především o designový kousek.

11. SEZNAM POUŽITÝCH VZORŮ

11.1 Knižní a periodická literatura

A) JONES, T., RUSHTON, S.: Fashion Now 2, Kolín nad Rýnem: Taschen 2010, s. 350, ISBN-978-80-7391-252-9

B) DRAŽAN, J., POLÁKOVÁ, A.: Litva, Lotyšsko, Estonsko průvodce na cesty, Praha: freytag & berndt 2008, s. 135-136, ISBN- 978-80-7316-247-4

C) DRAŽAN, J., POLÁKOVÁ, A.: Litva, Lotyšsko, Estonsko průvodce na cesty, Praha: freytag & berndt 2008, s. 139, ISBN- 978-80-7316-247-4

D) DRAŽAN, J., POLÁKOVÁ, A.: Litva, Lotyšsko, Estonsko průvodce na cesty, Praha: freytag & berndt 2008, s. 162, ISBN- 978-80-7316-247-4

E) TAYLOROVÁ, R.: Pletení 200 otázek a odpovědí, Praha: Metafora, 2011, s. 44, ISBN- 978-80-7359-308-7

11.2 Internetové zdroje

A) <http://www.mfa.gov.lv/cz/> [online 03-11-2013]

B) <http://geologie.vsb.cz/mineralogie/texty/> [online 13-04-2014]

C) <http://www.ucebnice.krynicky.cz> [online 03-11-2013]

D) <http://www.ucebnice.krynicky.cz> [online 03-11-2013]

E) <http://www.moser-glass.com> [online 19-11-2013]

F) <http://www.akmstudio.cz/> [online 13-03-2014]

G) <http://www.kapatex.cz/sluzby/sublimacni-tisk/> [online 14-03-2014]

12. RESUMÉ

The aim of my thesis was to create a small collection of clothes using motif (printing, embroidery, pattern, etc.) as the basic element motif.

The thesis deals with the reasons I chose this theme, and describes the sources used for inspiration and a review of the literature I studied in an effort to apprehend the problem as deeply as possible. I also detail the techniques I used and the particular methods I used in processing models.

I chosen Latvia as my main source of inspiration, the country of my birth and childhood, and I invested in my collection elements that influenced me in my work and in my life. I tried to create a modern, feminine and elegant collection, delicately infused with Latvian motifs and elements that inspired me during my frequent stays in Jurmala, a town on the Gulf of Riga, which is surrounded by beautiful countryside, forests and the sea. The collection consists of three models. The first model includes two parts, a coat and a dress. I made the coat in a minimalist style with an interesting graduated front piece of striped gray wool, suitable for the Latvian climate. Under the coat is a dress that is segmented with an open back and a print on the front. I used the motif of the crystal in creating the print. In my work I strove to apply interesting techniques such as sublimation printing, knitting and glass accessories. The second model, in fact, consists of a hand-knit sweater with an interesting solution to the back, for which I chose bright trousers. The set is suitable for a walk along the sea coast, for example. The collection closes with the third model, distinguished from the other two by gentleness and ease. This is a dress layered in three parts, with crystalline printing in the top front panel creating a decorative element around the neck. A component of this model is a handmade handbag with a special metal structure and glass from Moser, Inc., a traditional glass manufacturer.

13. SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1:** Lotyšská příroda v Jurmale, jantar
- Příloha 2 :** Zamrzlé moře v Jurmale, krystaly
- Příloha 3:** Prostředí Jurmaly, lotyšská pletenina
- Příloha 4:** Počáteční skici
- Příloha 5:** Návrh modelu 1
- Příloha 6:** Návrh modelu 2
- Příloha 7:** Návrh modelu 3
- Příloha 8:** Počáteční návrhy potisků
- Příloha 9:** Finální návrh potisků
- Příloha 10:** Návrhy skleněného doplňku
- Příloha 11:** Fotodokumentace
- Příloha 12:** Fotodokumentace
- Příloha 13:** Foto kalika 1
- Příloha 14:** Foto kalika 2
- Příloha 15:** Foto kalika 3
- Příloha 16:** Technický nákres 1
- Příloha 17:** Technický nákres 2
- Příloha 18:** Technický nákres 3
- Příloha 19:** Technické nákresy doplňku
- Příloha 20:** Fotografie modelu

Příloha 21: Fotografie modelu

Příloha 22: Fotografie modelu

Příloha 23: Fotografie modelu

Příloha 24: Fotografie modelu

Příloha 25: Fotografie modelu

Příloha 26: Fotografie modelu

Příloha 27: Fotografie modelu

Příloha 28: Fotografie modelu

Příloha 29: Fotografie modelu

Příloha 30: Fotografie modelu

Příloha 31: Fotografie modelu

Příloha 32: Fotografie modelu

Příloha 33: Fotografie modelu

14. PŘÍLOHY

1.1 Inspirace

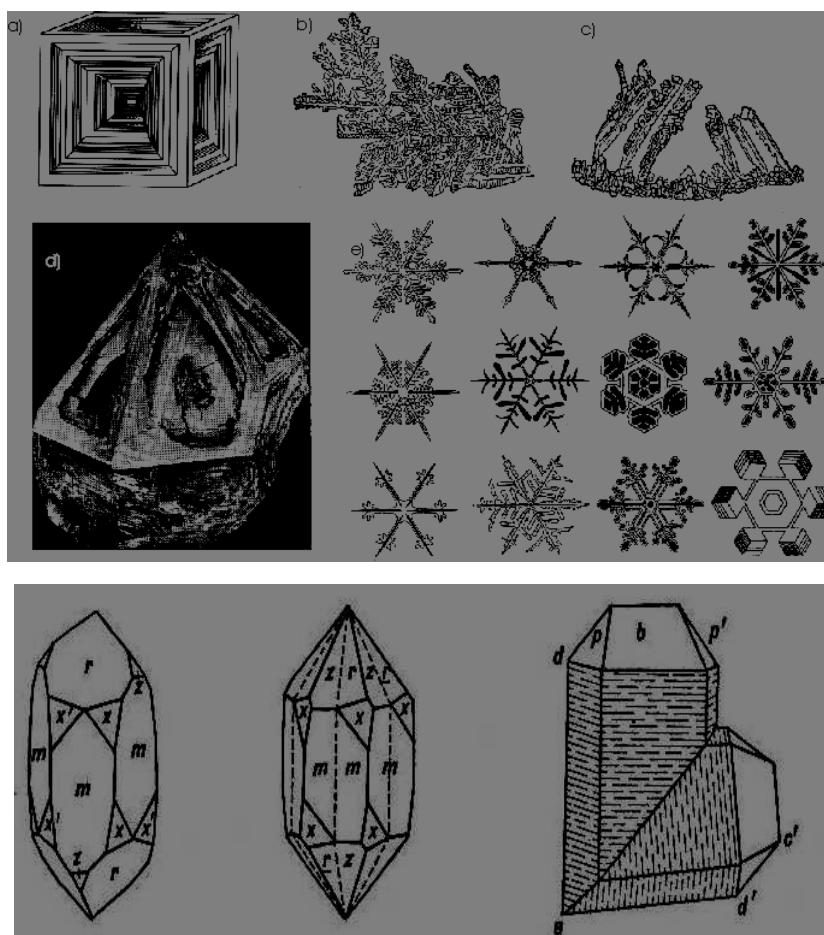
Příloha 1: Lotyšská příroda v Jurmale¹², jantar¹³

¹² Vlastní foto

¹³ <http://www.delfi.lv/> [online 14-04-2014]

Příloha 2: Zamrzlé moře v Jurmale¹⁴, krystaly¹⁵

¹⁴ <http://marathonpundit.blogspot.cz/> [online 12-03-2014],

¹⁵ <http://geologie.vsb.cz/> [online 12-03-2014] a <http://vzsns.unas.cz/> [online 12-03-2014]

Příloha 3: Prostředí Jurmaly¹⁶, lotyšská pletenina¹⁷

¹⁶ Vlastní foto

¹⁷ <http://www.flickr.com/> [online 20-03-2014] a <http://savannahchik.com/> [online 20-03-2014]

1.2 Skicy

Příloha 4: Počáteční skicy¹⁸

¹⁸ Vlastní návrhy

1.3 Návrhy

Příloha 5: Návrh modelu 1¹⁹

¹⁹ Vlastní návrhy

Příloha 6: Návrh modelu 2²⁰

²⁰ Vlastní návrhy

Příloha 7: Návrh modelu 3²¹

²¹ Vlastní návrhy

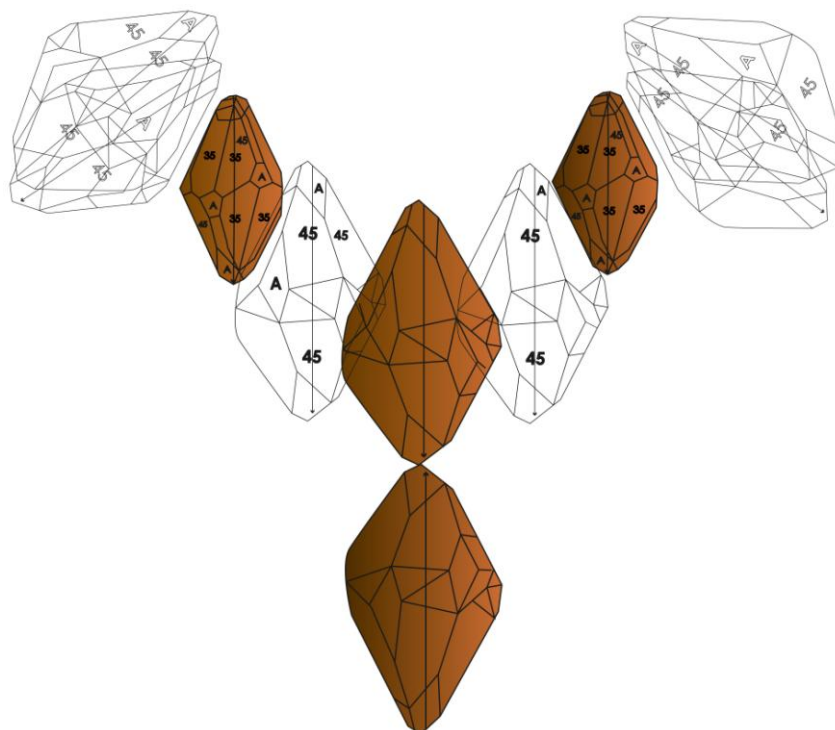
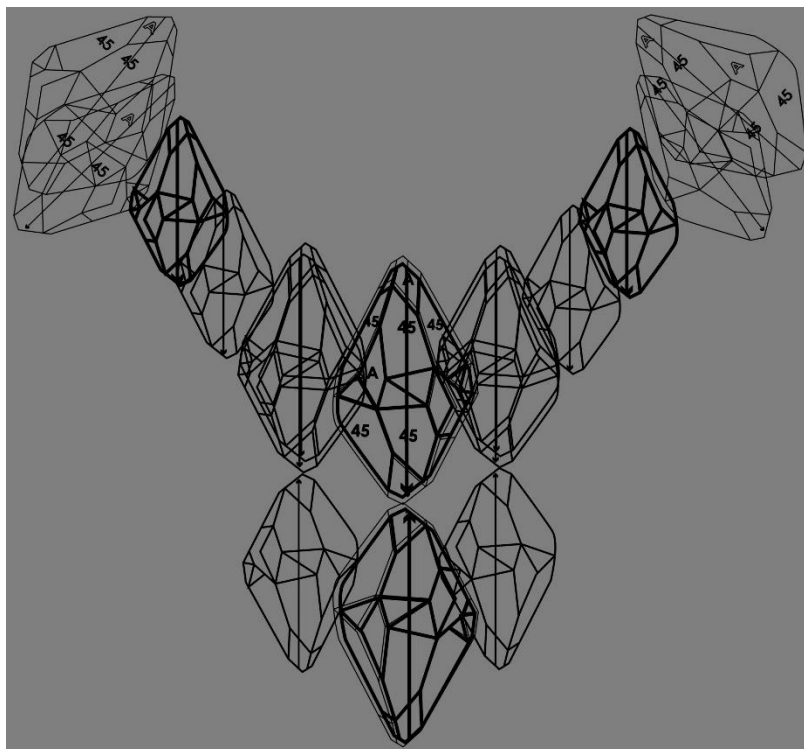
1.4 Návrhy potisků

Příloha 8: Počáteční návrhy potisků²²

²² Vlastní návrhy

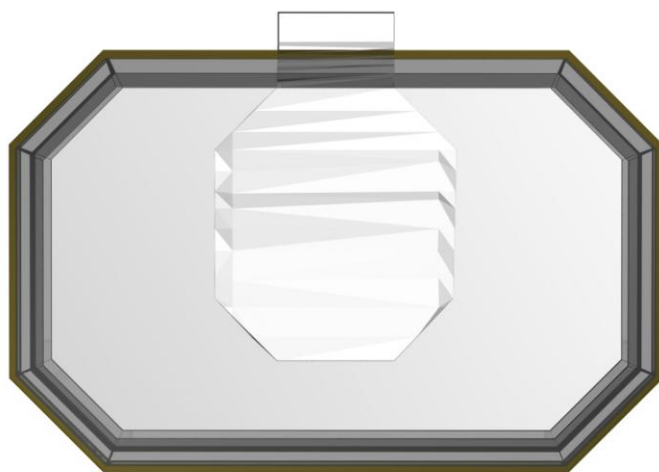
Příloha 9: Finální návrh potisků²³

²³ Vlastní návrhy

1.5 Návrhy doplňků

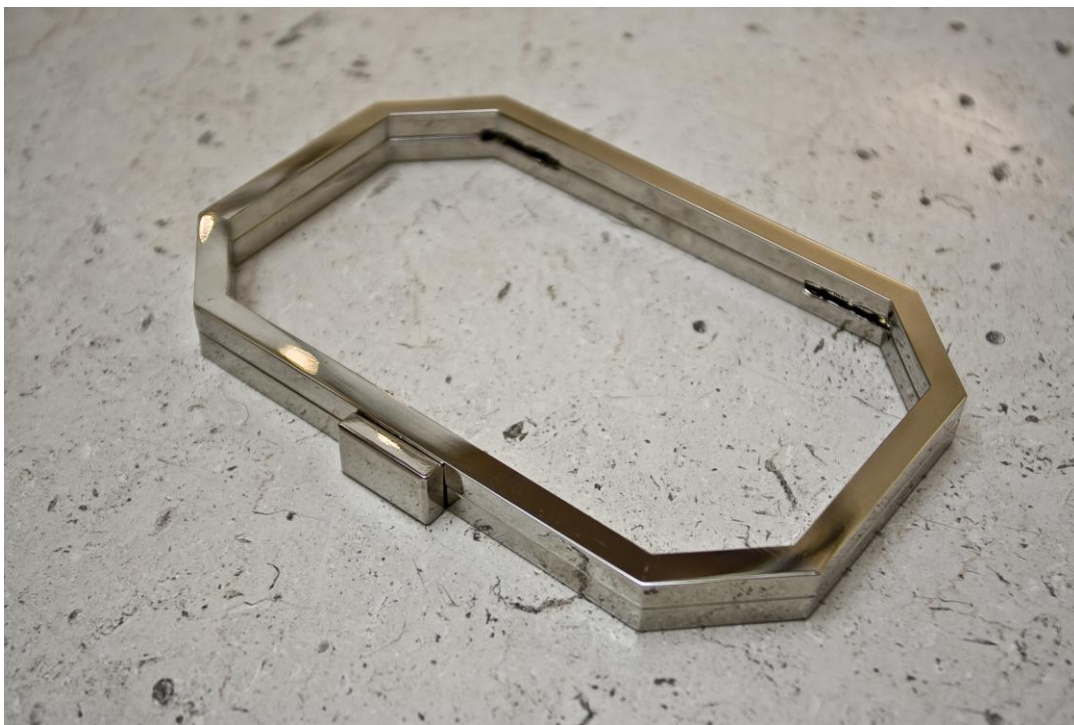
Příloha 10: Návrhy skleněného doplňku²⁴

²⁴ Vlastní návrhy

1.6 Fotodokumentace

Příloha 11: Fotodokumentace²⁵

²⁵ Vlastní foto

Příloha 12: Fotodokumentace²⁶

²⁶ Vlastní foto

1.7 Pracovní proces, tvoření kalik

Příloha 13: Foto kalika 1²⁷

²⁷ Vlastní foto

Příloha 14: Foto kalika 2²⁸

²⁸ Vlastní foto

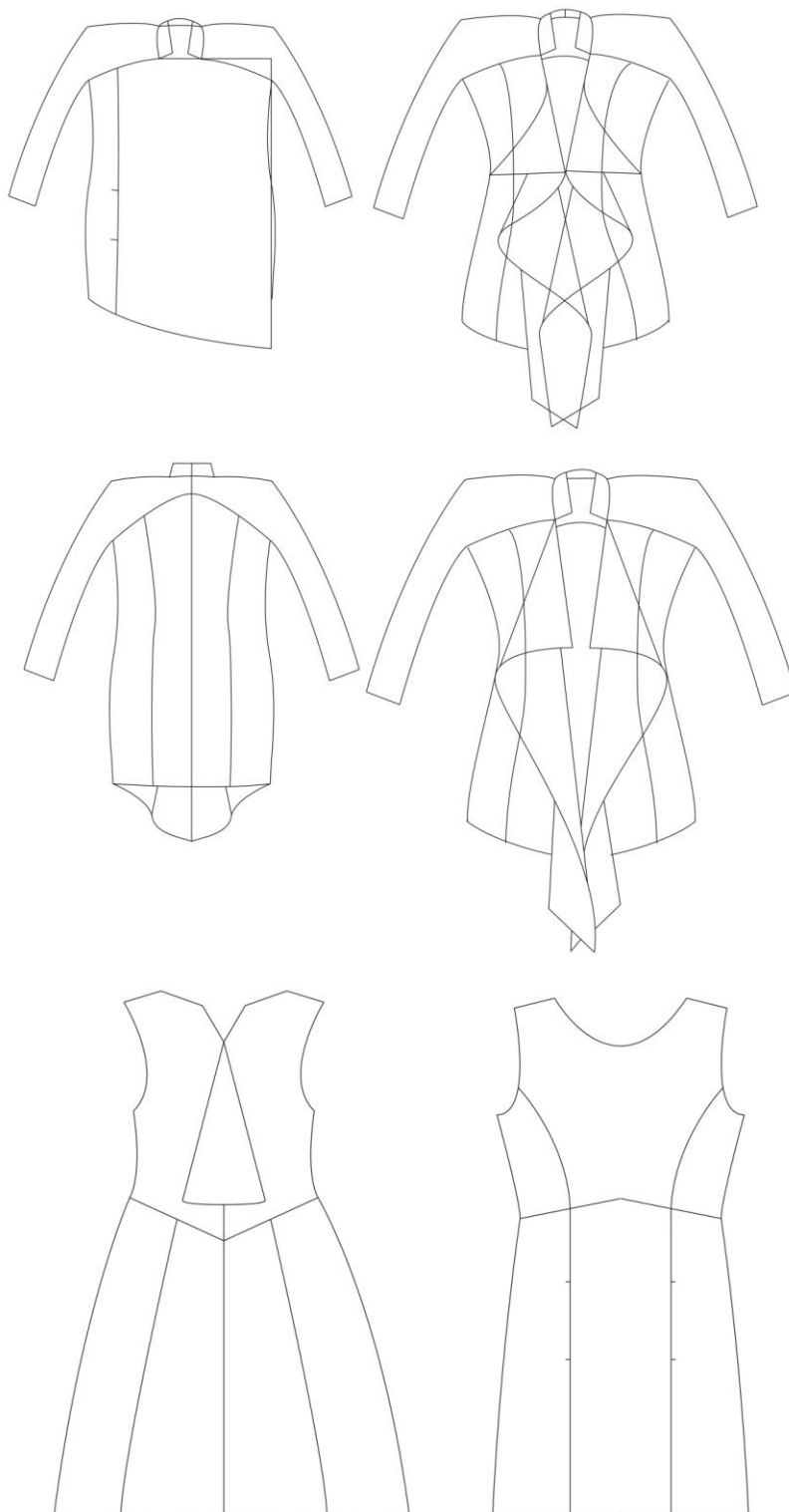
Příloha 15: Foto kalika 3²⁹

²⁹ Vlastní foto

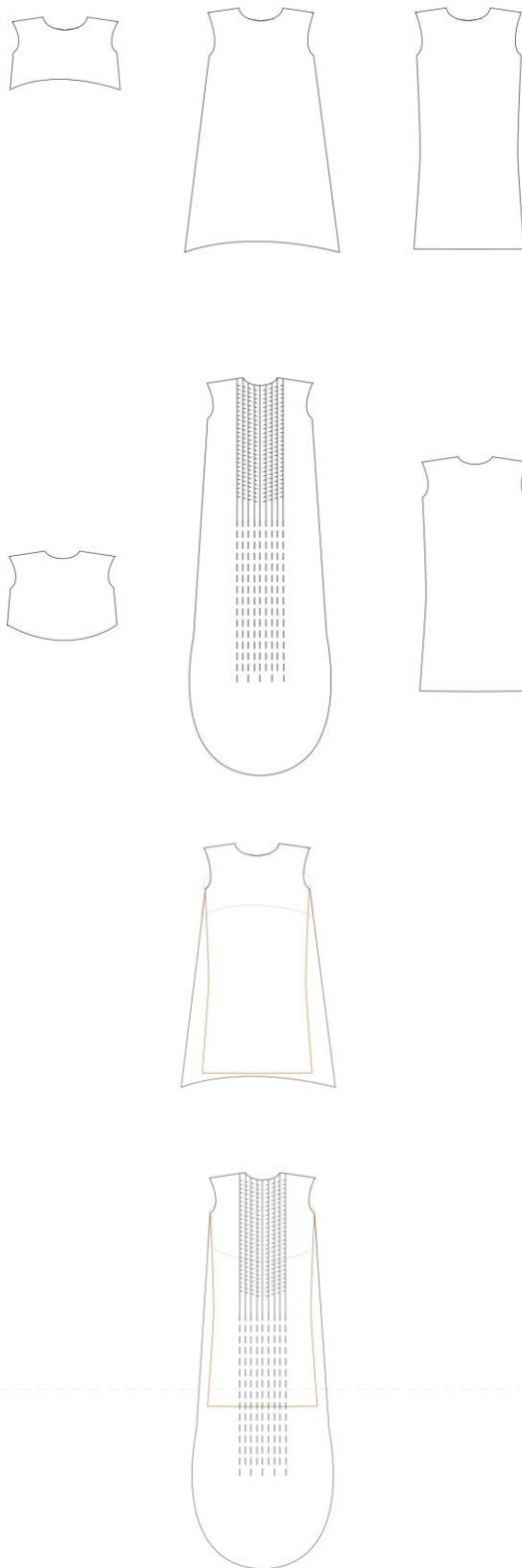
1.4 Technické nákresy

Příloha 16: Technický nákres 1³⁰

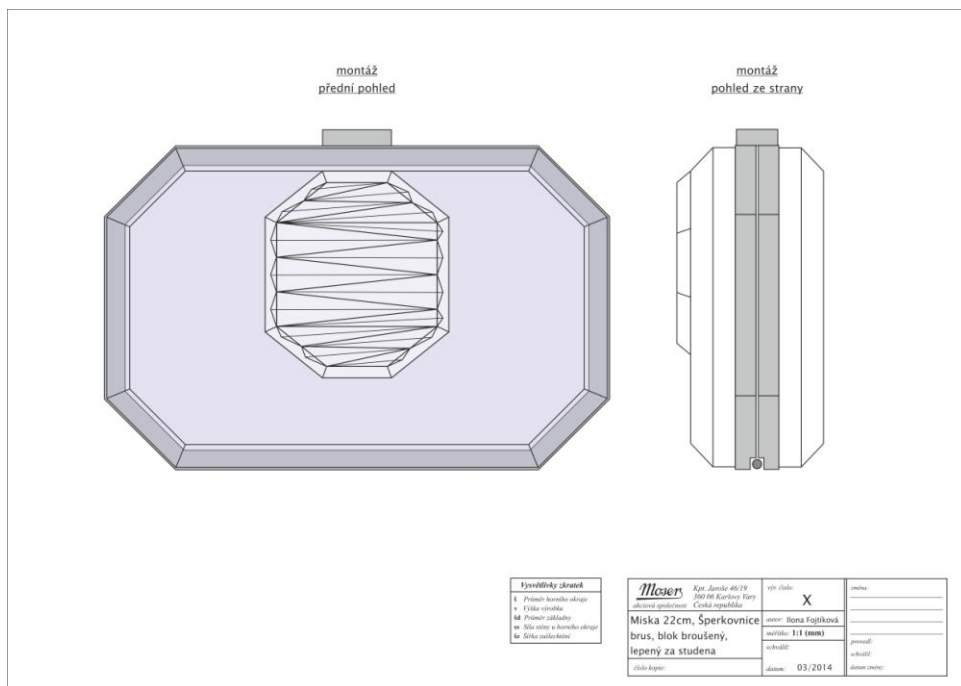
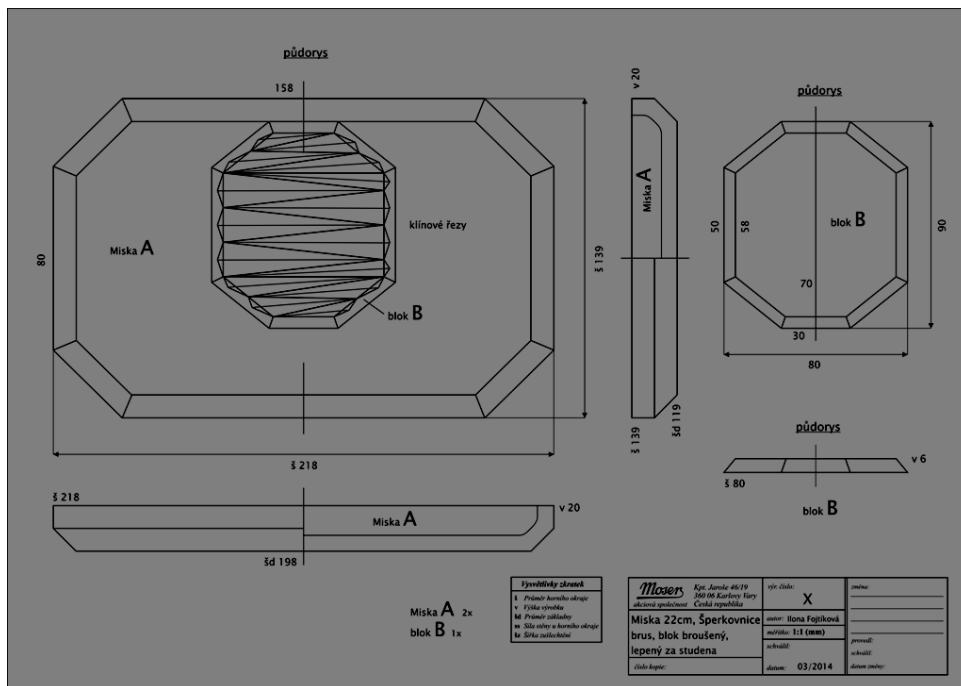
³⁰ Vlastní nákresy

Příloha 18: Technický nákres 3³²

³² Vlastní nákresy

Příloha 19: Technické nákresy doplňku³³

³³ Vlastní nákresy

1.5 Fotografie modelů

Příloha 20: Fotografie modelu³⁴

³⁴ Vlastní foto

Příloha 21: Fotografie modelu³⁵

³⁵ Vlastní foto

Příloha 22: Fotografie modelu³⁶

³⁶ Vlastní foto

Příloha 23: Fotografie modelu³⁷

³⁷ Vlastní foto

Příloha 24: Fotografie modelu³⁸

³⁸ Vlastní foto

Příloha 25: Fotografie modelu³⁹

³⁹ Vlastní foto

Příloha 26: Fotografie modelu⁴⁰

⁴⁰ Vlastní foto

Příloha 27: Fotografie modelu⁴¹

⁴¹ Vlastní foto

Příloha 28: Fotografie modelu⁴²

⁴² Vlastní foto

Příloha 29: Fotografie modelu⁴³

⁴³ Vlastní foto

Příloha 30: Fotografie modelu⁴⁴

⁴⁴ Vlastní foto

Příloha 31: Fotografie modelu⁴⁵

⁴⁵ Vlastní foto

Příloha 32: Fotografie modelu⁴⁶

⁴⁶ Vlastní foto

Příloha 33: Fotografie modelu⁴⁷

⁴⁷ Vlastní foto